

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 160 Lei
Pe 3 luni . 85 Lei
Lunar . . . 30 Lei

TELEFON No. 750.

Tribuna Aradului

Ziar independent

REDACTIA SI
ADMINISTRATIJA
Str. Romanului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și a
Agențiile de publicitate.

Aradul pentru Avram Iancu.

— Serbările de ieri și azi în amintirea Craiului Munților. —

Eri. Sâmbătă și azi, Duminică, Aradul românesc, Aradul acesta românesc care a fost *mult* — și va trebui să fie și mai mult, sărbătorește sufletul aceluia care a fost *Avram Iancu* — simbolul cel mai strălucit al curajului românesc și al energiei încăpăținate în erunt contrastatele noastre eforturi spre desrobire.

Avram Iancu!... Și se deșteaptă de-o dată aducerile-aminte, din cărți de mult citite pe cari atâți ardeleni s'au simțit crescând — și de pe pioase buze bătrâne...

Avram Iancu, om dintr-o bucată, născut pentru lupte mari și pentru mari desna-dejdi. Frumos la trup și frumos la suflet... A fost născut să comande... Crescut în munți, tare ca stâncile... gata întotdeauna de sacrificii pentru alții...

Evenimentele l'au isbit formidabil și l'au zdrobit... A fost erou adevărat — într-o vreme de aventurieri... A cunoscut împărați ce mînt... și atâția alți oameni miți la suflet. Și peste gândul lui drept s'a coborît noaptea pentru totdeauna.

A fost zdrobit — dar fapta lui ne-a împins vijelios spre ruperi de lanțuri... A făcut ca un popor întreg să creadă *tare* în ceea ce el însuși poate nu mai credea...

Clujul românesc nu peste mult îi va eterniza figura pe soclul unui frumos monument. Va fi un gest de-o dreaptă recu-

noștință pentru sufletul aceluia care mai mult decât oricare alt ardelen ne-a netezit calea spre desrobire.

Va fi apoi și-un îndemnu...

Aradul românesc prin sărbătoarea de ieri și de azi își trimite obolul său pentru monumentul marelui erou ce se va ridica, credem, nu peste mult în Piața Unirii din Clujul românesc, din Clujul viitoarelor noastre biruințe culturale.

Amintiri despre Avram Iancu

Amintirile din acest articol mi le-a împărtășit un bun prieten, fruntaș în Munții Apuseni, înrudit cu Avram Iancu. Cum nu mi-a îngăduit să-i public numele, subsemnatul, ține să declare că n'are decât meritul de a fi transcris aceste amintiri.

DIN COPILĂRIA LUI AVRAM IANCU.

Înainte de 1848 comunele din Munții Apuseni aveau numai trei școli primare — școli edificate din ordinul împăratului Iosif al doilea — la Bucium-Saț, Albac și Vidra de Jos. Cum poporul era doritor de carte, s'au înființat mai multe școli clandestine, între cari cea mai vestită era cea din Neagra, deschisă în casa lui Ionuț Căndrea, moșul lui Iancu. Aici a urmat școala, doi ani, micuțului Avramuț, umind pe toți cu răspunsurile ce le-a dat la examen. Fruntașii cari erau de față, l-au cîștit cu câte un galbin. Iancu nu voia să primească la început; pe urmă a luat galbinii și i-a strecurat în buzunarul învățătorului, spunând: „Nu mi-se cuvine mie, ci învățătorului meu această cinste”.

„Celarul” este un pășunat în dreapta Aric-

sulu-mic, sub stâncile numite „Pecara Albă”, proprietate a familiei Iancu.

În o parte a acestui teritor, familia Iancu permitea țiganilor-corturari din Vidra de sus, să se stabilească. Țiganii erau meșteri mari; ei provideau întreg tinutul cu linguri și blide de lemn, apoi căldări, sfredele etc. Cel mai mare meșter era Cula Surdului, Voevodul țiganilor. Acesta a încercat să facă vioare și violon-cello. Cel dintâi violon-cello a fost adus lui Avramuț. Acesta, ca să nu supere pe părinții săi cu cele dintâi încercări muzicale, și-a zidit în „Celar” o colibă, pe jumătate în pământ unde își făcea exercițiile muzicale, în timpul liber. Coliba a făcut-o cu ajutorul copiilor, asupra cărora ei aveau o putere mare. Locul a fost numit „Celar” chiar din partea lui Iancu, după coliba săpată în pământ ca o pivniță (celar).

Era vârstnic cu domnul Avramuț (poporul îl numea, în tot tinutul: domn) — povesteste un bătrân — și la stavila (gazul) Incestilor (familia Iancu) ne scaldam și de două ori la zi. Apa era foarte adâncă acolo, și nimeni nu cuteza să se îndepărteze prea mult de țărni. Odată un băiat de 12 ani, cel mai voinic dintre noi, ca să-și arate curajul, s'a asvârțit în apa cea adâncă. Când am văzut că se cufundă, am înarmurât de spaimă. Am alergat la țărni și am început a țipa după ajutor. Singur Avramuț a rămas liniștit, întinzând celui ce se îneca prăjina lui de pescuit. Și așa l-a mântuit din volbură.

Avramuț a crescut, de aci înainte, foarte mult în ochii noștri.

DUPĂ ADUNAREA DE PE CÂMPUL LIBERTĂȚII.

După adunarea de la Blaj, Avram Iancu a petrecut un timp, retras la casa părintească din Vidra de sus, fără să-și dea seama de primejdia ce-l urmărea, la tot pasul. În Abrud se formase garda ungurească, având zilnic deprinderi de arme. Sosește mai apoi și o companie de hon-

Fericirea.

... Împăratul avea șapte feciori.

Și împăratul era bătrân, atât de bătrân, că spânzenele îi cădeau ca o pânză pe ochi; atât de bătrân, că fruntea privea în pământ sub greutatea coroanei; atât de bătrân, că mâinile amândouă nu mai țineau sceptrul împărătesc; atât de bătrân, că barba îi acoperja trunchiul ca o flămară albă resfirată de vânt.

Și împărăția își desfășura hotarele, de jur împrejur atât de departe, că soarele n'apunea niciodată acolo. Și totuși de ani de zile nici un strigăt de bucurie nu străbătuse măcar o singură dată împărăția, iar viața curgea tristă și nepăsătoare, așa cum numai viața știe să ougă tristă și nepăsătoare.

Dar într-o zi o streină a trecut hotarele și a intrat în împărăție. Și nimeni nu știa cine era streina, și nimeni nu știa de unde venea streina.

Și streina a început să rătăcească dela un capăt la altul al împărăției.

Și după câțiva timp palatele, podurile și catedralele, schinteoate de bogății, priviră trufase spre ceruri.

Și după câțiva timp grădinile, cucerite de pasări, răsunară ca niște harpe de cântecul lor.

Și după câțiva timp câmpurile, pline de grânc, fură pânze nesfârșite de aur.

Și după câțiva timp liniștea—pasăre albă—cu aripile larg deschise, plutea deasupra împărăției ca luna deasupra pământului.

Dela o vreme însă streina obosea de rătăcire — căci ce om care rătăcește nu obosește măcar o singură dată? — a bătut în ușa unei colibe, cerând adăpost. Și bătrânul, care locuia înăuntru, i-a răspuns: „coliba mea e mare cât un sicriu.”

Streina porni mai departe, dar dela o vreme, trudită de oboseală, bătu în ușa unei căsuțe, cerând adăpost. Și tinerii, care locuiau înăuntru, nici nu i-au răspuns.

Streina porni mai departe, dar dela o vreme, zdrobită de oboseală, bătu iar în ușa unei case, cerând adăpost. Și omul, care locuia înăuntru, i-a răspuns: „am nevoie de liniște, ani de zile am alergat după fericire.”

Streina porni mai departe, dar dela o vreme, sfârșită de oboseală, bătu în poarta unui palat, cerând adăpost. Și împăratul, auzind că cineva bate, a poruncit să i se deschidă. Și streina a intrat și împăratul a grăit: „cine ești și de unde vii?” Dar streina n'a răspuns un cuvânt.

Atunci împăratul și-a chemat feciorii și-a poruncit să vie sfetnicii. Și toți au venit și toți au întreat-o — numai feciorul cel mai mic a tăcut — „cine ești și de unde vii?” Dar streina n'a răspuns un cuvânt.

Atunci toți au strigat: — numai feciorul cel

mai mic a tăcut — „Șo spânzurăm, căci streina e-o vrăjitoare.” Și streina n'a răspuns un cuvânt.

Peste câteva zile, la marginea orașului, spânzurătoarea tăia — ca o dungă neagră — cerul în două părți.

Dar peste câteva zile feciorul cel mai mic de împărat împreună cu streina erau departe, foarte departe.

Peste câteva zile palatele, podurile și catedralele priviră triste și umile spre oameni.

Peste câteva zile grădinile tăcură ca niște morminte uitate.

Peste câteva zile câmpurile fură pânze nesfârșite de cenușe.

Peste câteva zile steagurile împărăției își desfășurară pânzele — brodate cu petale de erin — spre cele șapte hotare, căci stoluri nesfârșite de corbi pluteau deasupra împărăției ca valuri nesfârșite de nori gonți de furtună, într-o noapte de groază.

Zilele au trecut și lunile au trecut și anii au trecut. Și într-o zi feciorul cel mai mic de împărat și streina au pornit înapoi să mai vadă odată împărăția.

Și au mers cale lungă, au mers, dar împărăția nicărei. Și într'un târziu, când s'ajungă spre sfârșitul pământului, streina a grăit: „privește în îndepărtare!” Și feciorul cel mai mic de mic de împărat a privit; în depărtare se zărea o dungă neagră ce tăia cerul în două părți.

Al. T. Stamatiad.

Prețul unui exemplar 1 Leu 50 bani.

vezii din Aiud. Un membru al garde împărtășeste unui tânăr ce învăța glasurile la dascălul Hazu din Abrud — tânărul de atunci e tatăl părintelui protopop Iosif Gombos din Câmpeni — că pluto-nul de honvezi a sosit cu menirea, ca înca în decursul nopții să pună mâna pe Iancu și să-l împuste. Tânărul a luat-o la drum, peste Sohodol, Vidra-Poeni și soseste la Vidra noaptea târziu, abia cu un ceas înaintea honvezilor, și trage de-a dreptul la soră-sa, mărita după preotul Ioan Iancu — fratele lui Avram. — Iancu dormea în fânul proaspăt, sub cerul fier, în lunca din apropiere. S'a ridicat repede, aflând primejdia ce-l amenința, și a pornit la drum. S'a oprit pe la Gavril Bădău, unul dintre cei mai credincioși gardiști ai săi, și luându-l cu sine, trece dealul, care desparte Vidra de sus de Valea-Crișului, și într-una din peșterile dela izvorul Crișului alb, petrece aproape trei săptămâni până se retrag honvezii din Vidra.

Honvezii sosiți la Vidra, cu întârziere de o oră, au încunjurat casa părintilor lui Iancu și toată vecinătatea. Apoi aflând că el doarme în lunca din vecini, s'au năpustit într'acolo. Aflându-i culcușul cald încă, și crezând că e ascuns sub vre-o brazdă sau câpită, au străpuns cu baioneta toate grămezile de fân, ca să-l omoare în ascunzătoare. Timp de peste două săptămâni au făcut, în Vidra, cele mai minuțioase cercetări și urmărit. Au pus premii mare pe capul lui Iancu: au sequestrat vitele și banii lui Alexandru Iancu și a preotului Ioan, ducând cu sine și toată corespondența lui Avram Iancu.

În ascunzătoarea din Valea-Crișului și azi se mai văd rămășițele patului — frunze de brad și ierburi — care l-a ocrotit pe Iancu, trei săptămâni.

IANCU IN DECLIN.

(În cele ce urmează vom reținea și nota personală a amintirilor prietenului meu).

Iancu petrecea foarte bucuros în Vidra de sus, dar nu în casa lui, azi proprietatea „Asociației”, ci în casa părintilor mei.

Am crescut până la vârsta de peste 6 ani, în tovarășia lui. Îl consideram ca pe al doilea părinte, care nu odată m'a luat în brațe, mi-a cântat și m'a salutat pe genunchii săi. La excursiile sale, pe Arișul mic luam parte întotdeauna, prinzând păstravi cu undița. Ajunși la locul de popas, eu atâțiam un foc, iar Iancu frigea păstravii, gustând mai întâi puțin rachiu ce-l pune mama în traista cu merinde. După mâncare, Iancu își aprindea țigara favorită, portorico, fredonând doine de jale. Eu plecam după apă rece. Luam un ulcioar dela vecinul, și când se întâmpla să întârziu, Iancu lua fluiorul și cânta marșuri ostășești, ca un îndemn să grăbesc cu apa cea proaspătă dela izvor. Pe urmă ne culcam la umbră. Eu îi apăram de muște și de furnici până adormeam și eu, și atunci numai ce răsărea, ca din pământ, vre-un Vidran, care venia să privegheze asupra Domnului Iancu, adormit.

Într-o Duminecă dimineața după slujba duminicească, intră în odaia noastră Ioan Toader un om cam ticnit și îl întrebă pe Iancu: „Să-mi spui, domnule, ce am câștigat, că ne-am jertfit viața în revoluție? Aci dregătorile ne opresc să ne pășunăm vitele pe munți și în păduri!”

Iancu n'a răspuns nimic, ci luând o săcură de pe vatră se năpusti asupra lui. Oamenii au trebuit să intervină, căci altcum Ioan Toader ar fi rămas cu capul zdrobit. Iancu în ziua aceea n'a prânzit. S'a retras într-o pădure de carpin și acolo l-am văzut plângând. Abia spre seară l-am putut îndupleca mama să se înapoieze.

Odată a plecat de acasă numai pentru o săptămână sau două. Dar la săptămână ne-a sosit vestea morții. Știu că l-am plâns, și că m'am bolnăvit grav.

Poporul n'a voit să creadă niciodată, cum n'am crezut nici eu, că Iancu ar fi nebun. Cine ar fi cutezat să spună așa ceva despre el, ar fi plătit-o cu viața.

El a rămas un suflet nobil până la moarte. Locuitorii de aici nu abuzau de această calitate a lui; nici chiar cersitorii din părțile acestor mulți molestau, nu-i cereau nimic de pomana. Cersitorii din părțile Crișului erau mai obraznici. Li cereau

în cale, îi cereau bani și vestimenta, și Iancu se desbrăca fără o vorbă și le da tot ce avea.

El a rămas până la sfârșitul vieții sale religios și cu frica lui Dumnezeu. La Vidra nu l-a văzut nimeni beat. Cea mai mare injurătură a lui era: „Cucuruzul D-Tale!” Când era bine îmbrăcat, nu lipsea niciodată de la biserică. Tinea isonui cantorilor și rostea „Tatăl nostru”. Iar oamenii multămăiau lui Dumnezeu, că au mai auzit odată „Tatăl nostru” din gura Domnului...

STEAGUL LUI IANCU ȘI TUNUL DE LEMN.

La 1888, când casa lui Iancu, din încredințarea comitetului central al „Asociației”, a fost acoperită din nou, în podul casei s'a aflat stindardul albastru cu care mama lui Iancu a întămpinat, la 1852, pe Frantz Iosef. Un tun de lemn a fost aflat sub stupina de lângă iaz.

În podul casei, la o tindă a lui Iancu, s'a păstrat un stindard albastru-galbîn-rosu, folosit în luptele dela Abrud. Ruda steagului era luată dela armata lui Hatvani, purtând culorile ungurești. Faptul că Avram Iancu a luptat sub steagul în culori naționale, e fixat prin declarația tovarășului său de arme, caporalul Gavril Bădău, declarație existentă, făcută în fața primăriei comunale din Vidra.

Toate aceste vor trece în proprietatea „Asociației” după inaugurarea Muzeului „Avram Iancu”. ALEX. CIURA.

Respectul omului.

Din interpretarea unei anumite democrații.

Întâmplarea pe care o voi povesti mai jos, va părea cetitorilor de necrezut, însă veracitatea ei nu-mi va fi pusă la îndoială, deoarece aduc ca martor pe un fruntaș politic din localitate — care de altfel să mă ierte — că îmi permit expunerea de față fără autorizația sa.

Întâmplarea, care în cele mai multe cazuri este un idilic detectiv și gazetar, m'a făcut să fiu martorul scenei pe care o voi povesti, și la care dacă nu am luat parte activă, am făcut-o numai din cauza măiestriei cu care fostul ministru privea și primea grozăvia aspectului democrației pe care îl adunase tot întâmplarea.

Dar să încep. Vineri seara pe la orele 7 și jumătate, fruntașul politic, însoțit — probabil de un eunoseut — voind a-și angaja o trăsură care să-l ducă a doua zi la orele 6 dimineața la gară, s'a oprit în dreptul șirului de trăsuri din fața hotelului Panonia și la întâmplare (!) în fața trăsorei nr. 57, a cărui birjar sta tolmănit în cea mai scandalosă poziție în fundul trăsorei.

La bună ziua dată de către client, birjarul a răspuns cu un gest mai leneș decât chiar însuși lenea prinsă de sculptor în cea mai leneșă mișcare — și a ascultat în aceeași poziție dorința clientului. La primirea arvunei a întins pur și simplu mâna — cu acelaș cap plecat pe spate, cu aceleași picioare aruncate scandalos unul peste altul și când i-s'a indicat adresa a răspuns scurt: „Știu, știu, cum să nu știu!” Eu nu știu ce a simțit fruntașul politic când și-a rețut drumul, dar am văzut umarea. Câțiva birjari, martori la scenă, corându-i socoteală de punctarea lui cu clientii, a răspuns ceva din care rețea că acest om nu poartă respectul decât celor ce sunt ceva și de această considerație vinovații sunt cei cari l'au instruit. Ar putea dl antreprenor al trăsorei nr 57 să ne spună, dacă mai înainte de a angaja pe acest om pe capra trăsorei i-a dat ceva instrucțiuni cum ar trebui să se poarte cu publicul client? Cazul fruntașului politic se poate repeta altuia — care deși n'a fost ministru — va putea să pună la rezon democrația devenită obraznică și aceasta spre rușinea noastră a cetățenilor cari am uitat tocmai cel mai omănesc fapt: respectul omului! Nu mă voi referi să spun ce ocupație a avut birjarul trăsorei 57 înainte de a fi birjar, căci ar fulgera instituția în cadrele cărdia a servit și aceasta cu drept cuvânt, căci sunt oameni cărora le poți spune de nemămurate ori un ducru și ei fac tot ce-i trăsnește capul.

Cu această tristă observație, domnii patroni de trăsuri ar putea revizui eumostințele de bun simț

a celor care i-au angajat pentru conducerea birjarilor și aceasta în binele lor, căci omul ce nu respectă pe aproapele lui pe om, fie sigur că pentru nenorocitul de cal, care îi e dat să pazească, va fi lipsit completamente de tratare medicală. Până atunci un sfat celor ce vor meargă cu trăsura: dați cartea de vizită birjarului să vă știe cine sunteți, căci unii dintre — birjarul cu trăsura nr. 57 — numai așa înțelege să răspundă curvîncios unui client. Doamne ce timpuri am ajuns!

Speculatorii fabricatelor R. M. S. pedepsiti

Cu ocazia unei descinderi neasteptate în Târgul Mureș și Reghinuș Săsesc a unei comisii de control dela Directoratul general al fabricatelor, s'a constatat că o parte din debitantii adosiți în ajutorul scumpirei țigărilor o mare parte din fabricatele RMS., bineînțeles cu scopul de a le specula.

Tot acești debitantii au fost amendat de către comisiune cu cele mai drastice amenzi. Asa de exemplu, numai unui singur debitant, Bock din Reghinuș Săsesc i-s'a aplicat amendă de 1 milion lei ca contravenient la legea care privește distribuția fabricatelor RMS.

Oare onorata comisiune n'ar putea să se bată și prin Aradul nostru pe piețele cărui s'au făcut cele mai scandaloase specule cu țigările noastre, ale consumatorilor? S'ar prevedea un frumos excedent în bugetul statului.

Pentru Direcțiunea cfr. locală.

Chișineu—Ardeal, Chișineu—Crișana, o măsură care se impune.

Odată cu deschiderea liniei Chișineu-Salonta localitatea Chișineu a fost înzestrată cu două gări, vechea gară Chișineu de pe fosta linie Arad-Cenad și gara nouă care este situată pe linia Salonta—Chișineu. Un ordin al Direcțiunii generale CFR, denumește ambele gări sub simpla denumire de Chișineu-Ardeal — aceasta spre deosebire de Chișineu—Basarabia. Ori după cum am spus aceste două gări găsiindu-se pe linii de altă direcțiune se impune o denumire care să clarifice și pentru că s'a adoptat denumirea provinciilor, găsese că ar fi rezonabil ca pentru gara Chișineu — de pe linia Salonta — să se folosească denumirea de Chișineu-Crișana. Această măsură se impune cu atât mai mult, cu cât noua stație se găsește pe o linie nouă necunoscută încă de toată lumea și s'ar putea naște multe echivoceuri, a căror eventuală pagubă desigur că ar fi suportate de către Direcția CFR. Noi ne-am făcut datoria prin expunerea unei simple păreri, de care — ne place să credem — că Direcția CFR. va lua act.

Un transatlantic cu 7 pasageri. — Pagubele cauzate de cota emigratorie americană. —

LONDRA. — Transatlanticul „Devonian” a plecat dela Liverpool spre Boston — spune telegramă către ziarul „Times” — cu 7 pasageri pe bord. Normal duce 200. Transatlanticul putea umple și de astădată toate locurile, dar de aceea cota emigranților britanici pe anul fiscal care se încheie în 30 Iunie e deja epuizată, Compania n'a îndrăznit să ia pe bord decât pe acești pasageri cari pot fi lăsați să intre în Statele Unite. Gravitatea situației create Societăților de Navigație de către legile americane — continuă telegramă lui „Times” — e evidentă când ne gândim că cota britanică e epuizată deja și pentru trei luni din noul an fiscal. În Iulie, August și Septembrie nici un nou emigrant britanic nu va putea fi acceptat: chiar și cota pe Octombrie e în parte epuizată. Faptul acesta constituie o situație dezastruoasă pentru serviciile de navigație.

Santinelă.

În locul unde până eri

Stăpân era doar un stejar ce se înfrătea cu înfrîntul
Azi stau la pândă cu cuțitul!

În ochi mi ard dorinți de pradă
Dorinți de jaf și de urgie,
Dorinți care dormeau în mine
Și s'au trezit infuriate
Cerându-mi sânge să le satur,
Cerându-mi frațele în dar,
Cerându-mă pe mine chiar!

Le-aud cum tulbură tăcerea
Cu țipătul infometat,
Le simt în ochi mi cum s'adună
Și se reped în... vre-o părere!
Lovesc în tâmpile mi aprinse
— De doruri care azi sunt stinse —
Ateargă'n brațele mi slăbite,
— Ce tremură sub pasul lor —
În poarta creierilor bat
Și le întrerupe circuitul,
Apasă mâna mi pe frăgaci
Și-un glonte m'impuscă înfrînt!

A chiuit întreaga zare
Și infometate de pradă
Pornesc năvală către poarta sărmanei inimi
Ce aruncă șivoae roșii repezițe
În trupu'nflorat de zgomot!...
Nici un răspuns!... Doar singur vântul
A răsădit aproape-o frunză
Ș-o leagană... ca s'o adoarmă
În vecii vecilor pământul!

Nimic, nimic nu mai răsare
În negrul nopții grea de gânduri...
Și simt dorințele mi cum surpă
În mine omenescul om,
Și îl prefăc'n gând de pradă,
În ucigas fără de voce
În omul care mie dușman și care'l simt acum stăpân!

Zadarnic cruce mi fac, căci lama
Cuțitului ce-l port în mână
— Cum strălucește luna'ntrânsa —
M'arată negru și păgân.

AL. NEGURĂ.

Marconi face noi descoperiri.

Senatorul Marconi s'a întors la South-Amp-ton dintr'o cruciadă experimentală pe bordul yachtului său „Electra”. Marconi a declarat ziarului „Daily Chronicle” că a experimentat cu succes un nou sistem de radiotelegrafie, care va permite de a dirija mesagiile în așa chip încât să poată fi prinse numai de stațiunea căreia sunt destinate. Noul sistem elimină toate tulburările atmosferice.

Săpături arheologice la Pecica și Periamoș.

Dr. Martin Rașca profesor la universitatea din Cluj și directorul muzeului Societății Carpații, proiectează a continua vara aceasta săpăturile de mare importanță de lângă comuna Periamoș, începute încă înainte de război și care, până acum au dat rezultate foarte frumoase.

În legătură cu aceasta se va face încercarea de a continua și săpăturile în șanțul roman din comuna Pecica și Semlac. Pentru realizarea acestui plan direcțiune Palatului Cultural a intervenit la Comisia Monumentelor Istorice din Banat pentru a sprijini moral și material aceste lucrări.

Repid

O sufă ani...

Serbările centenare ale Seminarului teologic.

E o calitate binefăcătoare a sufletului de a-și reaminti faptele petrecute, evenimentele trecutului în colori frumoase — idealizate. Spinii trecutului ni-se reproduc cu însușiri de boboci, și chiar cele mai grele suferințe avute în trecut reamintindu-le nu ne lasă pe față brazdele suferinții ci din potrivă o seninătate în care se îngână împăcarea și încrederea.

Aceste două sentimente ne cuprind de câte ori avem ocazie a arunca privirile în trecut. Faptul că existența noastră fie menținută în butul ori căror obstacole ale trecutului, ne umple de o încredere într'un viitor, pe care tocmai sentimentul împăcării și-l zugrăvește apoi plin de farmec.

Faptele și evenimentele celor una sută ani ni-se deslănțuesc urcând treptele spre sala festivă a institutului teologic, azi când această veche faclă adună la lumina ei pe aceia cari de aceea lumină au fost deșteptați și din căldura ei nutriți. Portretele marilor dascăli începând cu cele ale lui Moise Nicoară, Țichindeal, C. Diaconovici-Loga radiază din privirea lor senină împăcarea: conștiința misiunii îndeplinite. Coridoarele și sălile acestui institut refrâng acest echo al chemării, apostolatului îndeplinit cu prisosință.

Cu satisfacția pe buze privesc foștii mari apostoli ai culturii din cadrele lor de pe pârreții salei festive furnicarul urmașilor lor cari veni să le aducă prinos de recunoștință. Și din zimbetul părintesc parcă s'ar desluși: „Vouă s'a hărăzit de sus să vedeți îndeplinit visul nostru, pentru realizarea căruia cu atâta abnegare am lucrat: tot vouă vă revine însă sarcina ca visul realizat să înbrace haina eternității!”

Voi v'ați îndeplinit apostolatul vostru, figuri mărețe! În această zi când toți cei de bine se adună la focarul din care se refractează razele lucii a muncii voastre devotate și cinstite, tot vouă v'a rămas încă sfărâmată din datoria pe care cu atât belșug a-ți îndeplinit-o: a în-sufila încrederea în lupta ce ne-a rămas nouă pentru viitor.

Impăcarea și încrederea noastră Vouă avem s'o mulțumim.

C. T.

De veghe.

Ascultă...
Cum cântă iubirea
Pe valuri de vreme,
Pe valuri departe, pe valuri aproape —
Și ne trece pierdută
În drumuri deșarte, pribeaga viață?...

— De-ai simți ca mine —

Resete aduceri aminte că te înfloară,
Și'n dar îți aduc
Florile — lacrimi,
Mări și bune și calde...

— Ne-am mai întâlni odată:

Un clar de lumină — tu
Eu... întârziat de veghe.

Vară.

Lumină, blondă, din aur de soare,
Domoală și vesnic în drumuri,
Mângâie trăirea
Lanurilor, în cari,
Răscoapte, cad spicele în brazde,
Însemnând din nou pământul...

Și zarea, îmbibată cu zimbet de nemărginire,
Neîndurătoare, stăpână,
Mă cheamă cald,
Mă cheamă la sașii...
Impovărat, trudit de doruri. —

TIBERIU VUIA.

Criza viticolă din România.

Suntem în plină criză viticolă; o simte tot podgoreanul, dezastrul este la ușe, dar nu se vede o mișcare sănătoasă, care să ne dea speranța unei îmbunătățiri a situației.

Nu există o clasă de muncitori mai dezorganizată de cum este clasa Producătorilor de vin.

Drept că avem în toate centrele viticole, Sindicate viticole, acestea sunt reunite la București într'o Uniune Generală, dar podgorenii se țin de sindicatele viticole numai la nevoie, nu mai la aprovizionări efine, la interveniri ce se impun a fi susținute și îndeplinite; dar încolo, aceste sindicate vegetează.

Cauza este lipsa de solidaritate profesională.

De trei ani viticultura trece prin cea mai grozavă criză, care, însă, în ultimul timp a devenit acută.

Am făcut o încercare anul trecut prin Congresul podgorenilor ce am organizat la Arad, de acord cu Uniunea Generală a Sindicatelor viticole din România, dar nu am putut constata nici un rezultat. Tot îndemnul nostru la solidaritate, la organizare și la luptă comună a fost zadarnic.

Podgoreanul a dus cu sine de la Congresul din Arad, impresiile frumoase ale unei excursii de plăcere, atâta numai; — scopul pentru care au fost adunați în congres nu a fost înțeles — iar viticultura, din zi în zi, merge cu pași siguri spre dezastru.

Căci ce poate fi de cât dezastru, când vinurile nu se mai consumă, nu se mai vând, nu se pot exporta, iar fabricanții de spirt adunați la Oradia-Mare, pentru constituirea sindicatului lor, declară în auzul nostru, că *Industria Spirtului din cereale prosperează* și că nu pot satisface cererile interne cu toată enorma producție a Fabricilor lor.

Am luptat și ne-am trudit zadarnic, produsul muncit de podgorean cu cheltueți și riscuri enorme, produsul brațelor Românului pe pământurile sterpe de dealuri, este concurat, necinstit și nedrept, de produsul Fabricilor de Spirt, cari pe lângă că au nici un risc și nici nu folosesc un braț de Român, dar și fură din gura poporului pâinea și mămăliga, care din zi în zi devin mai scumpe.

Enorme cantități de grâu și de porumb, bune pentru hrana internă, pentru sămânță, pentru export, etc. se pune în cisterne la fermentat, se impute și din ele se scoate milioanele pentru fabricanții de spirt și otrava pentru populația de la sate.

Ce poate fi aceasta dezvoltare nejustificată a unei industrii naționale a Fabricilor de Spirt, într'o țară cu sute de mii de hectare de vie, muncite de milioane de Români, de cât efectul unei lipse de solidaritate a podgorenilor ruinați.

Dacă podgorenii ar da dovadă de acțiune comună, serioasă, dacă Sindicatele viticole s'ar putea mișca cu folos, dacă Uniunea Generală de la București ar acționa puternic, cred că nu ar putea rezista nici o forță și nici o asociațiune de cartelați, fabricanți de spirt, iar Guvernul Țării ar vedea că situațiunea podgorenilor este desperată și de sigur s'ar aviza la măsuri radicale.

În Ardeal, încă sub era maghiară, nu de mult, se interzisese fabricilor de spirt să mai lucreze alcool din cereale, ci numai din fructe și vin — Toate fabricile au cumpărat atunci mari cantități de vinuri; consumatorul putea găsi veritabile cogniacuri de vin, iar podgorenii își puteau valorifica bine produsul muncii lor.

Astăzi vinurile zac în pivnițele podgorenilor, munca și materialele se scumpesc din zi în zi, iar Spirtul din cereale și Lichiorurile falsificate iau o dezvoltare fantastică, în Țara podgoriilor.

Să stăm nepăsători în asemenea situațiune desperată, este să ne merităm soarta; o mișcare puternică se impune, Statul are prima datorie de a lua în grabă măsuri drastice și de a opri fabricarea spirtului din cereale, altfel bogăția satelor de mii de Hectare de dealuri cu vii se va pierde și cu ele va veni și ruina milioanele de muncitori și de proprietari de vii.

Otrava satelor și a muncitorimei de la oraș trebuie stărpită.

Chem cu aceasta la luptă deschisă și cinstită pe toți podgoreni, ori ce ezitare ori ce întârziere va aduce cu sine ruina generală a podgorenilor și îmbogățirea fabricanților de otăvă.

Fie ca strigătul de desperare al podgorenilor de la marginea de apus a țării să fie auzit de toți podgoreni și să se pornească lupta cât mai este vreme.

Arad, la 23 Iunie 1923.

Dumitru N. Anastasiu
Directorul Sindicatelor Viticole
Arad și Timișoara.

Serbarea sportivă a liceului „Moise Nicoară”

Eri după amiază la ora 4, pe stadionul Gloria-CFR. elevii liceului „Moise Nicoară”, au dat o frumoasă producție sportivă. Străduința elevilor, munca lor neobosită, dragostea și râvna lor pentru sport merită mai multă atenție din partea părinților și chiar a celorlalți public arădan.

Au fost exerciții libere, la fus, cu bastoane, fugă, sărituri în lungime și înălțime cu și fără prăjină. Am remarcat elemente admirabile, cu calități superioare în toate direcțiile sportului care, puse în mâini bune, ar fi dat rezultate neașteptate de frumoase. Păcat că d. prof. de gimnastică dela secția românească n'a știut să le aleagă, să le emuleze și să le pregătească, ci le-a îndispus cu nervozitatea dsale juvenila cu care a mai jignit și câțiva spectatori cunoscători în ale sportului.

REP.

Demersul la Sofia.

ATENA. — La Belgrad s'a ținut un consiliu de coroană, la care s'au citit răspunsurile cabinetelor aliate, la propunerea făcută de guvernul sârb pentru o intervenție colectivă la Sofia.

Franța s'araliat propunerii sârbe, Italia nu primește să ia parte la un asemenea demers, Anglia și România au făcut rezerve, iar Grecia s'a asociat necondiționat punctului de vedere sârb.

Turcii părăsesc conferința din Lausanne, ?

LAUSANNE. — Eri s'a răspândit știrea în cercurile politice din Lausanne că aliații vor face demersuri cu caracter ultimativ în chestia cupoanelor, pe lângă delegația turcească.

În cercurile turcești se afirmă că dacă aliații vor face propuneri noi fără a ține seamă de formula propusă de turci în chestia cupoanelor, atunci delegația turcească va părăsi conferința.

Curiozități.

Cât este dela Arad la București? 632 klm., dela Arad la Constanța 859 klm., dela Arad la Chișinău (Basarabia) 1169 klm., dela Arad la Cernăuți vja București 1171 klm., dela Sighetul Marmăției la Bazargic 1208 klm., dela București la Oradia Mare 654 klm., dela București la Cluj 502 klm., dela Arad la Teiuș 231 km.

Salariile corpului didactic.

Întru cât, unele secțiuni ale Asociației Profesorilor secundari, cer ca promisiunile ministrului de instrucție, cu privire la scoaterea din curba Lalescu, să fie cât mai clare și concretizate într'un comunicat oficial; o delegațiune compusă din d. I. Clinciu, președintele asociației generale; D. Fortu, I. Carp și D. Constantinescu s'au prezentat eri dimineața d. dr. C. Anghelescu.

Delegațiunea a cerut ministrului de instrucție precizări asupra calculelor cotei precum și redactarea unui comunicat oficial detaliat care să fie transmis de către Asociație tuturor secțiilor din țară.

INFORMAȚIUNI.

Când doare viața...

— Proză banală. —

În geam se îngrămădesc, curioase și blânde, moi și desmerdătoare de priviri și suflet — frunzele ce atârna pe ramuri negre, pe ramuri desenate parecă în carbune. Lumina sură, ce răzbate prin pânza de nori, le mângăie. Lumina bună, ce se respiră în juru-mi mă mângăie. Și într-o de mult nesimțită odihnă, privesc lenese fumuri de țigară, rotindu-se. Le privesc cum urcă spre tavanul umbros și imi pare că urcă la fel ca nizuțele de om în veșnicie. La fel de ușor, dispărând tot atât de fără urme în golul mare.

E bine câteodată să simți și asta și să ai gânduri ca aceste. Triste — de o tristețea ce urmărește o iubire mare, apasă... Ispititoare în a plânge, silindu-te să simți gustul amar al desertăciunii. Și să invii amintirile, să scromonești cenușa voale a uitării ce înmormântase: pețale de iubiri, vorbe desmerdătoare ce le spuneai mângăind cu degete ușoare un păr bogat de copilă.

E bine să privești așa câteodată în urma ta și în ține. Cum zac doruri și se odihnesc, vane, străduințele. S'ascuți în urmă cum se prăbuesc cu zgomot mare nădejile ce ți-au nutrit viața, și să simți, cum muzuri noi, încoltesc noi nădejdi spre mâine.

Și e bine știind parecă soarta ce așteaptă nouile nădejdi, în fața cărora se va deschide, cu aceeași tragică forță biruitoare, lăcomoa deceptie — e bine să te mângăi cu vremelnicișai. În atmosfera caldă a zilei de vară, să urmărești drumul ce duce spre toamnă. Cu gândul odihniț să te lași cuprins de somnolența ce plutește în aer și învăluie cadrele în care îți duci viața. Să observi cum pe cadrul orologiului antic, degețul vremii, mută clipele... încet, dar fără reîntoarcere.

T. SOPRA.

— Atragem atențiunea publicului românesc asupra expoziției de desemn și aquarele, aranjată în sala de desemn a liceului „Moise Nicoară”. Tot în sala aceasta sunt expuse lucrurile manuale din clasele I. și II. lucrări din lut, carton și traforaj.

Privind lucrările începând cu inferorii până la clasa VIII. observăm o bună și temeinică metodă, care conduce pe elevi la dezvoltarea puterii de combinație și inițiativă proprie.

Felul cum se predă desennul și rezultatele la cari s'a ajuns ne lasă pe deplin mulțumiți de munca desfășurată.

Expoziția este deschisă dela 9—12 dimineața, 4—6 după amiază. Intrarea e liberă.

— Eri la orele 16 a sosit în localitate — venind cu automobilul — d. ministru de interne A. Văitojanu. După un scurt popas — în care timp s'a întreținut cu oficialitățile orașului — dsa a plecat tot cu automobilul pentru a face o vizită în comuna Chișineu. D. ministru s'a înapoizat seara în oraș, iar azi la orele 8 dim. va pleca la Siciău, unde va prezida festivitatea decorării celor 18 țărani din numița comună, care în luna Ianuarie a. c. au stat de strajă la frontieră, unde era așteptat un atac al forțelor ungurești.

— Tot eri cu trenul de 16.26 a sosit în Arad dna ministru general Văitojanu, care plecată în Ardeal pentru a-l vizita în întregime. După o scurtă ședere în orașul nostru, dsa va pleca spre Oradia-Mare.

— La liceul „Elena Ghiba-Birta” din localitate, expoziția de desemn și lucru de mână se deschide azi, Duminecă, 24 l. c. la orele 11 a. m. și stă la dispoziția publicului până inclusiv Marti 26 l. c. orele 5 d. a.

— Biblioteca Palatului Cultural în timpul dela 1 Iulie până la 1 August nu mai împrumută cărți de citit acasă. În acest timp se face revizuirea bibliotecii și selecționarea cărților. Sala de lectură va fi deschisă însă tot timpul între orele 8—1 și 5—7.

— Azi, Duminecă, cu prilejul serbărilor centenarului teologiei, sf. liturghie la catedrala ortodoxă se va celebra în sobor din partea profesorilor dela teologie, iar răspunsurile se vor da de multapreciatul cor al maestrului Lipovan. Începutul la orele 8 dim.

— Azi, Duminecă, la orele 5 d. a. se va reprezenta la Teatrul Orășencesc „Năpasta” de I. L. Caragiale, cu membri societății de lectură a clericeilor dela Seminarul teologic.

— Școala profesională de fete a Soc. Doamnelor române, va deschide o expoziție de lucruri de mână, executate de elevele școlii, Duminecă, 24 Iunie ora 11 dimineața în sala mică a Palatului Cultural. Rugăm onor. public arădan să binevoiască a răsplăti osteneala micilor eleve cu prezența și deci cu atențiunea convenită. Expoziția va fi deschisă dela 11—1 a. m. și 4—7 p. m. Intrarea gratuită.

— Ținem să menționăm că ziarul nostru n'a avut cinstea să fie invitat la serbările centenarului seminarului teologic. Noi, totuși ne-am luat îndrăzneală să scriem și să dăm informații despre această mare sărbătoare a românilor din Arad.

Vom fi iertați de îndrăzneala noastră?

— D. Prodesen, delegatul român din partea societăților petrolifere în comisia de restituire dela Budapesta a identificat în Ungaria 180 vagoane cisterne iar la Viena 61, care au fost trimise în țară.

În Germania s'au identificat până în prezent 4100 vagoane de marfă, 943 de cisterne și 80 vagoane de clasă.

Vagoanele de clasă trebuind să ne fie restituite în bună stare vor mai rămâne în Germania până vor fi reparate.

— În timpul verii se vor ține cursuri cu învățătorii neromâni în Craiova și Câmpul-Lung. Durata cursurilor va fi 40 zile și vor începe la 5 Iulie. Circumscripția Timișoara a trimis câte 100 de învățători la fiecare curs.

x RADU-URSU, primul frizer și barbier român din Arad, anunță onoratul public, că și-a renovat frumos atelierul, provăzându-l cu asortamente moderne și igienice. Roagă prețiosul sprijin al vechei clientele. Pentru onorata noastră preoțime singurul atelier de tuns ritual al părului și a barbei.

Români, Sprijiniți pe meseriașii români.

x Să nu vă nimiciți mobilierul cu stărpirea steluților, ci curățirea lor s'o faceți prin LOVAS firmă pentru curățirea locuințelor. Primește comenzi și din provincie. Str. Oituz nr. 111. (Înt. nr. 30 a.)

x PE TERASA CAFENELEI ORĂȘENESTI în fiecare seară cântă muzica condusă de renumitul Zoltan Dudus Körösi. — Înghetată, cafea, mâncăruri reci. — Serviciu prompt. — Proprietarii români roagă sprijinul publicului românesc.

x. Cumpăr în cantități mari, ciară și miere de albină galbenă, cu cel mai urcat preț. PAVEL ERDÖS, comerciant de coloniale Arad. Piața Avram Iancu nr. 3.

ATENȚIUNE! Să nu lipsească nimeni dela Serbarea muncitorilor de fer și metal, ce va avea loc Duminecă (24 Iunie) în Păduricea orașului unde va avea loc o bogată tombolă — fiecare măr câștigător — precum și alte distracții. Vă pune în uimire pe toți circularea electricului care cu acest prilej e din nou transformat.

— Dr. Iosif Krauss, chirurg, ginecolog, de consultații dela orele 3—6. Bulevardul General Dragalina nr. 2.

Remediu nou în contra căderii părului afiat de barbierul Ursu. — Efect rapid.

x CAUT un companist la o prăvălie bine cunoscută, cu 200—250.000 lei. Capital și câștig asigurate. Ofertele rog a le trimite sub deviza „Afacere” la Administrația ziarului.

Bursa.

ZÜRICH deschiderea. — Berlin 42, New-York 558, Londra 2575, Paris 3460, Milano 2515, Praga 1671, Budapesta 625, Belgrad 635, București 275, Varsovia 50, Viena 7850.

BUCUREȘTI închiderea. — Paris 1225, Berlin 16, Londra 914, New-York 199, Milano 904, Zürich 3575, Viena 29, Praga 60, Budapesta 250.

VALUTE. — Napoleon 700, marca 24, leva 210, lira turcească 115, pfundul englez 915, francul francez 1250, francul elvețian 36, lira 900, drahma 5, dolarul 210, dolarul 201, marca polonă 24, cor. austriacă 31, cor. maghiară 170, socolul 610.

Redactor responsabil: IOAN DIMITRIU.
Cenzurat: NICHIN.

AVIZ!

Adunarea Generală ținută la 13 Maiu a. c. a fabricii de ghetete „TRANSILVANIA”, societate anonimă din Arad, — a hotărât societății, numind de lichidatori pe D-nii Dr. Ștefan Anghel, primarul orașului Arad, Aloisiu Steigerwald, viceprezidentul camerei de comerț și Victor Boșniac, comerciant.

În consecință conform dispozițiilor Legii comerciale, avem onoare a invita pe toți creditorii societății să-și anunțe în scris în răstimp de 6 luni către prezidentul Comisiei de lichidare D-l primar Dr. Ștefan Anghel, pretenziunile lor.

După expirarea termenului urmând distribuirea restului de capital între acționari, — nu mai putem lua față de eventualii creditori nici un obligament pentru a le plăti eventualele pretențiuni.

Arad, la 20 Maiu 1923.

Comisia de lichidarea S. A., „Transilvania” fabrică de ghetete din Arad:

(ss) Dr. Ștefan Anghel,
prezident.

(ss) Aloisiu Steigerwald, (ss) Victor Boșniac,
membru. membru.

Nr. 174/1923.

Publicațiune de licitație.

La recercarea D lui Alexandru Deutsch se vor vinde pe contul și risicul firmei A Schor & A. Aronsohn, la licitație publică, care se va ținea pe lângă intervenția subsemnatului notar public, în Arad, Str. Teodor Serb (Török Gábor) Nr. 3, în curte la (26) douăzecișiseasă lunie (1923) unamienouășute-douăzecișitrei după amiază la orele (2½) două și jumătate (2) două vagoane de zdrențe în greutate de circa 16240 adeca șeasesprezeci-miidouășutepatruzeci kilograme. — Greutate exacta nu se garantează.

Zdrențele, cari formează obiectul licitației se vor vinde pe bani gata aceluia, cari v'a oferi mai mare preț de cumpărare.

Prețul de strigare e 16.000.— Lei, adeca șeasesprezecemii Lei, care suma este a-să plăti momentan după încheierea licitației.

Cei cari doresc a participa la licitație, au se depună un vadiu de 1600 Lei, adeca unamieșeasesute lei.

Taxa de cumpărare are se fie suportată de către cumpărător.

Cumpărătorul are se transporte zdrențele din locul de vânzare în restimp de (3) trei zile.

Dat în Arad, la 20 Iunie 1923.

Notar public: Dr. BELEȘ.

Var! :: Hai la Var!

Cel mai renumit var, în întreaga țară; de calitate primă, se capătă numai la ::

„Caba” proprietari de varniți, Agriș.

Telefon Nr. 5.

Telefon Nr. 5.

Ceții și răspândiți ziarul „TRIBUNA ARADULUI”

Faceți stropirea viilor

În contra Quidium-ului, numai cu praf original de Pucioasă :: „Palermo Floristella” :: Kgr.-ul 11.50 Lei. Piatră vânăta de calitate garantată 98—99% la firma ::

Dumitriu Anastasiu

Arad, Bulev. Regele Ferdinand I. No. 1a.

S. A. Forestiera din Lomaș

Arad, Bul. Regele Ferdinand No. (22) 4.

Cea mai mare întreprindere forestieră din România, atât lemn esente tari, cât și esente mol. Ferestrele cu aburi în Gajasi-Forestrău, Sata-mare-Forestrău și Homorod-Cohalm.

Exploatarea de păduri în toate regiunile Transilvaniei.

Mersul Trenurilor.

Credem că facem un serviciu cititorilor noștri să le dăm exact plecarea și sosirea trenurilor din gara Arad.

Plecări:

Sosiri:

0 02 accel. Teiuș-Buc.	5 43 m. ac. Gura-Honți
0 30 pers. Timișoara	5 58 pers. Timișoara
4 45 mot. pers. Pecica	6 16 accel. Teiuș
5 20 pers. Curtici	7 10 mot. pers. Pecica
5 44 mot. pers. Oțaca	7 14 mixt Săvârșin
6 16 mot. pers. Oradea-M (int.)	7 15 pers. Curtici
6 20 pers. Teiuș	7 27 mixt Coml. Bănăț.
6 30 pers. Timișoara	7 33 pers. Brad
6 41 acc. Curtici-Viena	8 19 mixt. Cermei
6 48 pers. Brad	8 24 pers. Teiuș
7 50 pers. Curtici	9 28 p. Lökösh.-Curtici
8 55 p. Curtici-Lökösh.	9 50 pers. Timișoara
9 00 mixt Coml. Bănăț.	10 40 mot. pers. Orlaca
9 01 mot. pers. Cermei	10 42 mot. pers. Oradea-M (int.)
12 30 pers. Timișoara	12 40 pers. Curtici
12 50 pers. Teiuș	14 42 Or. Expr. Teiuș
13 40 mot. pers. Pecica	14 50 pers. Timișoara
13 45 mixt Cermei	15 55 mot. pers. Pecica
13 50 mixt Săvârșin	15 47 Or. Expr. Curtici
14 08 mot. pers. Orlaca	16 28 motor Cermei
15 07 Orient Expres Curtici-Paris	16 36 pers. Teiuș
15 50 mot. pers. Oradea-M. (int.)	19 08 mot. pers. Oțaca
17 00 mixt Coml. Bănăț.	20 15 mot. pers. Pecica
17 15 p. Curtici-Lökösh.	20 42 mot. pers. Oradea-M. (int.)
17 22 pers. Brad	20 55 pers. Lökösháza
18 00 mot. pers. Pecica	21 22 pers. Brad
19 09 m. ac. Gura-Honți.	21 27 pers. Timișoara
19 30 pers. Timișoara	21 40 mixt. Coml. Băn.
21 50 pers. Teiuș	23 30 pers. Teiuș
	23 42 accel. Curtici

„BANCA CENTRALĂ”

:: pentru Industrie și Comerț S. A. CLUJ ::

Bancă autorizată de a face operații de devize.

Capitalul de acții || Fonduri de rezervă
L 50,000.000 depl. vârs. || Lei 16,000.000

CEA MAI MARE BANCĂ ARDELEANĂ!

Sucursala: ARAD
BUL. REG. FERDINAND Nr. 29
(IN CASELE PROPRII)

Are o magazie proprie cu capacitate 500—700 vagoane.

Telefon No. 860 și 330. Telefon No. 860 și 330.

Se ocupă cu tot felul de operații de bancă, finansează întreprinderi comerciale și industriale, desface în mare tot felul de mărfuri; face afaceri de import-export în mare, dă avansuri pe mărfuri, pe cari le înmagazinează în depozitele proprii. Cumpără și vinde valute și face operații de devize. Primește depozite spre fructificare, pentru cari pe lângă, că oferă o garanție absolută, plătește cel mai urcat procent, ca interese (netto 5 - 6½ %) plătind în plus din al său și impozitul către stat.

Banca Centrală din Cluj a înființat cea mai mare și modernă Fabrică de Sărmă și cuie și de sticlă întregă România-Mare și multe alte întreprinderi industriale și comerciale.

Are Sucursale: în Arad, Alba Iulia, Bistrița, Hațeg, Oradea-mare, Sibiu și Turda și va mai înființa în Timișoara și Brașov și în toate centrele comerciale de dincoace de Carpați.

Numai pentru 8 zile! :: Instalat în Piața Ștefan cel Mare

marele CIRCUS BELLA

Program de primul rang compus din cele mai mari numere de atracție ne mai văzute în acest oraș. :: Primele mari reprezentanții de Gală și de deschidere. :: Marți, Miercuri, Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminică, 26, 27, 28, 29, 30 Iunie și 1 Iulie, la orele 8 și jum. seara precis.

Din bogatul program se menționează:
Dresarea și prezentarea extra-ordinară de cai în libertate și înaltă școală — Elegante numere de călărie în toate manierele — Cei mai bun Clovni și Augusti cari vorbesc românește, nemțește și ungurește — Numere senzaționale, interesante și palpitante.

Joi, Sâmbătă Duminică și sărbători MARE MATINEU la ora 3 m. p. Familiar, Școlar și Militar. :: Program complet ca și seara.

Prețul locurilor sunt afișate la Cassa Circului. Cassa deschisă de bilete de la orele 10-1 a. m. și de la ora 6 seara în sus.

Director: G. BELLA. Secr. D. MILLEA.

AVIZ! Atelierul DENTIST a Văd. lui Iuliu Morgenstern din Str. Brațianu Nr. 13, (fost Weitzer-u.) vis-à-vis cu posta, l-a preluat ::
IOAN CSOBOD
dantist examinat, care și-a început activitatea. ::

Industria de Ulei din Arad S. P. A.
Arad, Bul. Regele Ferdinand I. Nr. 22.

Fabricate și Articole noastre: Uleiuri vegetale, uleiuri minerale, tărte de ulei, petrol, lustru (firnis), tovote, unsoare de trăsură, benzină

Specialitatea noastră: ULEIU PENTRU PODELE. — Kitt pentru geamuri. ::
Telegram Telefon 135

Vărăria din Vafa de jos

livrează var pentru revânzare și clădit, numai în cantități mari. Varul e alb, ars cu lemne. Proprietar:

WILHELM B. KLEIN

exploator de pădure, Arad. :: Telefon 3-22.

Industria textilă Aradana

Societate Anonimă S. A.

Filatură de bumbac
Tesetorie de bumbac
Mălărie :: Vopsătorie

ADRESA TELEGRAFICA: TEXTILARAD.
Telefon 758. Telefon 758.

„ARĂDANA”

soc. comercială și industrială pe acțiuni
Arad, Bul. Reg. Ferdinand I. No. 24

in case proprii.

No. Telefon 304.

No. Telefon 304.

Cap. societar deplin vărsat L 7.500.000

Se ocupă cu tot felul de afaceri comerciale și bancare. — Are în permanență în depozitele proprii coloniale, textile, spirit și spirituoase

Primește depunerile spre fructificare. :: Acordă împrumuturi pe mărfuri în gaj.

Fabrica de Impletituri și Tricotaje din Arad S. A.

CAPITAL SOCIAL: 15.000.000 Lei.

Lucrează în cele mai moderne culori toate articolele de tricotaaj, ca: Articole de sport din lână și mătăsă, Articole de fantazie, Cravate, Ciorapi, Broboade și vâtelină de primă calitate.

Arhitect **Alexandru Graf**

Antreprenor întreprinde totfelul de construcții noi și reparații de case și dependințe, apeducte, canalizări etc.
:: cu prețuri modeste ::

Arad, Str. Ioan Calvin 12.

O RUGARE!

Rugăm pe Gnor. Cetitori, că în toate ocaziile de cumpărări să se refere la anunțurile publicate și citite în

„Tribuna Aradului.”

„VICTORIA”

INSTITUT de CREDIT și ECONOMII S. P. A.
:: CENTRALA: ARAD (ROMÂNIA). ::

Sucursala: în Chișineu, Șiria, Boroșineu și Radna
Judetul Arad (România), în casele proprii.

Capital societar și fonduri proprii: 20.000.000 Lei. Depuneri spre fructificare: 80.000.000 Lei, din care o parte considerabilă sunt depuneri americane.

RAMURI DE OPERAȚIUNI:

Execute tot felul de operațiuni de bancă.

Acordă: împrumuturi cambiale.

hipotecare.

de lombard (pe gaj de efecte).

Finanțează întreprinderi industriale, comerciale și agricole, cumpără și vinde monede străine (Dollari, Mărci, Lire, Franci și alte valute).

Primește depuneri spre fructificare pe libele și în cont curent, pe lângă cele mai favorabile condițiuni.

Primește bani din America ca depuneri, ori pentru înmanarea partidelor în țară.

Efectuează comis. primite din America în afacerile emigranților.

Primește cecuri spre încasare.

Bancă autorizată de a face operații de devize.

Primește asemnări de bani în țară și pentru străinătate. — Are legătură de cont curent cu toate băncile din țară și străinătate.